

Skandia

informer

lokakuu 2005

miksi sijoittaa eurooppalaisiin osakkeisiin?

sivu 2

hajauttaminen on tärkeää

sivu 4

kuinka indicatoria käytetään?

sivu 8

indicator

sivu 9

markkinakehitys

sivu 10

mikä reitti kannattaa valita?

sivu 11

rahastokehitys

sivu 12

Schroders

miksi sijoittaa eurooppalaisiin osakkeisiin?

Useat sijoittajat suunnittelevat poistavansa Euroopan mielenkiintoisten sijoituskohteiden listalta alhaisen kulutuksen, korkean byrokratian, työvoimaongelmien ja viimeaikaisen valuutan arvon laskun vuoksi. Alla **Ken Lambden**, Global Head of Equities, Schroders -rahastoyhtiöstä kertoo, miksi hänestä olisi virhe jättää sijoittamatta Eurooppaan. Euroopan markkinoilla on laaja valikoima johtavia kansainvälisiä yrityksiä, jotka tarjoavat houkuttelevaa pitkän aikavälin tuottoa, eikä sijoittajilla näin ollen ole varaa ohittaa tätä markkina-aluetta.

Aktiivisen, tutkimuspainotteisen sijoitustyylin, joka keskittyy eurooppalaisiin sijoitusmarkkinoihin yritystasolla ja painottaa yritysten perustekijöitä sekä markkina-arvoja, tulisi tarjota tuottoa pitkällä aikavälillä Skandia Schroders European Equity Alpha -rahastoon sijoittaneille asiakkaille.

Talouden heikot kasvuodotukset eivät välttämättä merkitse osakemarkkinoiden heikkoa kehitystä - talous- ja markkinakehitys eivät aina kulje täysin käsi kädessä. Tarkemmin katsottuna negatiivistenkin uutisten taustalta löytyy monia syitä, miksi huonoista taloudellista ennusteista huolimatta Manner-Euroopan osakemarkkinoiden näkymät ovat hyvät.

Monipuolisuus

USA:n ohella Eurooppa tarjoaa sijoittajille yhden maailman suurimmista ja monipuolisimmista markkina-alueista. Euroopasta löytyy laaja kirjo laadukkaita yrityksiä ja teollisuusaloja - ruotsalaisista alennustuotteita myyvistä vähittäiskaupoista, ranskalaisista rakennusyhteisöistä ja espanjalaisista pankeista belgialaisiin julkisten palvelujen tarjoajiin, italialaisiin painotaloihin ja saksalaisiin kiinteistöyrityksiin.

USA:n markkinoihin verrattuna meklarit ja asiakkaat etenkin USA:ssa ja Aasiassa ovat tutkineet suurimman osan eurooppalaisista osakkeista huonosti ja tästä syystä yritysten markkina-arvot on hinnoiteltu tehottomasti. Aktiivisena rahastonhoitajana, käyttäen hyväksi vahvaa Euroopan markkinoihin erikoistunutta tutkimusryhmäänsä, Schroders pyrkii hyödyntämään tällaista markkinoiden tehottomuutta.

Schroders etsii korkealaatuisia yrityksiä, jotka hyvistä tuotto-odotuksista huolimatta ovat alihinnoiteltuja, koska niihin ei ole kiinnitetty huomiota tai ne ovat muuten aliarvostettuja.

Reuna-alueiden vahva talouskasvu

Vaikka Euroopan ydinvaltioiden bruttokansantuotteen kasvu onkin ollut heikkoa, reunavaltiot nauttivat paljon paremmasta kehityksestä. Esimerkiksi Irlannin talous on kasvanut vauhdikkaasti tällä vuosikymmenellä alhaisen korkotason ja suotuisan veropolitiikan tukemana. Espanjan talouskasvu oli 3,3 % viime vuonna - melkein yhtä paljon kuin Yhdysvalloissa.

Globaalit markkinat

Suurin osa Euroopan osakemarkkinoilla listatuista yrityksistä toimii kansainvälisesti. Esimerkiksi monet teollisuusalan yrityksistä ovat johtavassa asemassa kansainvälisillä markkinoilla - ruotsalaisen tekniikkayritys Atlas Copcon tuotteilla on vahva kysyntä Kiinassa ja USA:ssa sekä osassa Manner-Eurooppaa ja ranskalaisen Schneider Electricin kysyntä on kasvanut kehittyvillä markkinoilla.

Osa maailman suurimmista lääketeollisuuden yrityksistä, kuten Roche ja Novartis, tulee Sveitsistä. Näiden yritysten keskeisin markkina-alue on USA. Suomalainen Nokia on matkapuhelinmarkkinoiden markkinajohtaja USA:ssa, Aasiassa ja Manner-Euroopassa. Globaalien energiayritysten, kuten Total (Ranska), ENI (Italia) ja Furgio (Hollanti), voitot kasvavat öljyn hinnan noustessa.

Yllä mainitut ja monet muut eurooppalaiset yritykset ovat riippumattomia eurooppalaisten, valtioiden, yritysten ja vähittäismarkkinoiden kulutuksesta - niillä kaikilla on edellytyksiä vahvaan kasvuun kotimarkkinoiden heikoista taloudellisista näkymistä huolimatta.

Vahva perusta

Yrityksien tuotot kasvavat - tuotto- ja osinkotiedot ovat odotetulla tasolla tai jopa odotuksia paremmat. Tämän lisäksi eurooppalaisten yritysten taseet ovat vahvat. Ne tarjoavat hyvän suojan mahdollisten taantumien varalta.

Alhaiset velkaantumisasteet ovat osaltaan johtaneet siihen, että yritysten kassavarannot ovat korkeimmalla tasolla kautta aikojen. Tästä syystä yritykset pystyvät palauttamaan varoja osakkailleen omien osakkeiden takaisinostoina tai osingonjakona, jotka nykyään muodostavat tärkeän osan eurooppalaisiin osakkeisiin sijoittaneiden tuotoista.

Arvostuksiltaan Euroopan osakemarkkinat ovat halvemmat kuin USA:n - 32 sektorista 27:llä on alhaisempi arvostus Euroopassa verrattuna vastaavaan sektoriin USA:ssa.

Itä-Eurooppa - mahdollisuus

Euroopan Unionin uusien tulokkaiden (etenkin Unkarin, Puolan ja Tshekin tasavallan) talouskasvu on vahvaa. Yleisesti emme sijoita suoraan näihin maihin valuuttaan ja yritysten hallintoon liittyvien riskien vuoksi, vaikka Schrodersilla onkin kehittyviin markkinoihin erikoistunut tiimi, jolla on tarvittava tietotaito sijoittaa suoraan kyseisille markkinoille.

Kasvaviin markkina-alueisiin voi kuitenkin sijoittaa epäsuorasti sijoittamalla yrityksiin, joilla joko on jo toimintaa näillä markkinoilla (kuten suomalaisella rakennusurakoitsijalla YIT:llä) tai joiden odotetaan laajentavan näille markkina-alueille kasvavan kulutuksen ansiosta (esimerkiksi saksalainen vähittäiskauppa-yritys Metro).

Vaikka taloudellisesta näkökulmasta se voikin olla haitallista, mahdollisuus ulkoistaa toimintoja (kuten esimerkiksi Siemensin ja Volkswagenin tapauksissa) voi auttaa monia Euroopan maita ylläpitämään korkeita tuottolukuja ja säilyttämään kilpailuetua USA:han ja Aasiaan nähden.

hajauttaminen on tärkeää

Sijoittamisen periaatteita -sarjassa tarkastellaan tällä kertaa riskin hajauttamisen merkitystä rakennettaessa tasapainoista sijoitussalkkua.

Käsiteltäviä aiheita ovat:

- vähennä riskiä: hajauta
- varojen kohdentaminen
- osakekohtainen riski
- yrityksen koko
- toimialariskit
- maantieteellinen sijainti
- osakkeen sijoituslaji

vähennä riskiä: hajauta

Riski on väistämätön ja pysyvä piirre osakesijoituksissa ja näin ollen sijoittajalle myös yksi keskeisimmistä harkinnanaiheista: osakkeiden arvot laskevat, taloudelliset olosuhteet vaihtelevat, satunnaisesti yrityksiä voi ajautua myös konkurssiin.

Sijoituskohteiksi voidaan valita useita eri omaisuuslajeja, joista jokaisella on erilaiset riskiominaisuudet. Kuhunkin omaisuuslajiin liittyviä riskejä ei voida täysin välttää, mutta niitä on

mahdollista rajoittaa - on tärkeää, ettei kaikki munia laiteta yhteen koriin.

Hajauttamisen keskeisenä periaatteena on hajauttaa sijoitus laajalti eri omaisuuslajeihin ja toimialoille. Näin vältetään riskiä, että sijoitussalkku olisi liian riippuvainen yhden yksittäisen omaisuuslajin tai toimialan kehityksestä.

Ennen kuin tarkastelemme hajautuksen edellytyksiä yksityiskohtaisemmin, on tärkeää huomata, että hajautetun

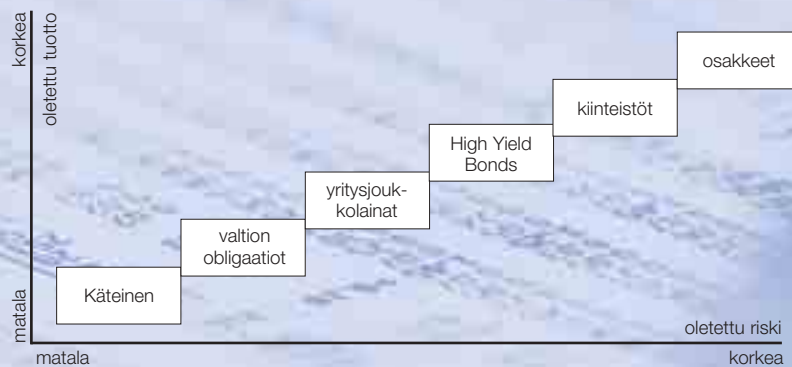
sijoitussalkun kokoaminen vaatii aikaa ja sijoitusosaamista. Monien osakkeiden ja joukkolainojen kehityksen seuraaminen yhtäaikaan saattaa olla vaikeaa. Voikin olla helpompaa hyödyntää sijoitusrahastoja - yhdessä asiamiehemme/ vakuutusmeklarisi kanssa sinulla on mahdollisuus keskustella omiin sijoitustarpeisiisi ja -tyyliisi sopivista sijoitusrahastoista.

varojen kohdentaminen

Yksinkertainen ja paras keino hajauttaa sijoituksia on jakaa ne useisiin eri omaisuuslajeihin. Periaatteessa omaisuuslajien valinta tapahtuu osakkeiden, joukkolainojen, käteisen ja kiinteistöjen väliltä. Nämä lajit voidaan jakaa edelleen: joukkolainoihin kuuluvat esimerkiksi valtion obligaatiot ja yritysjoukkolainat.

Jokaisella mainituista omaisuuslajeista on erilainen riski/tuotto-ominaisuus, jota kuvaa oikealla oleva taulukko.

Tavoitteena on valita eri tavoin käyttäytyviä omaisuuslajeja; teoriassa yhden omaisuuslajin kehittyessä huonosti toinen kehittyy hyvin. Jotkut omaisuuslajit, esimerkiksi joukkolainat ja kiinteistöt, ovat erityisen

käyttökelpoisia, kun rakennetaan tasapainoista sijoitussalkkua. Ne käyttäytyvät varsin eri tavoin kuin osakkeet tarjoten usein alhaisempia, mutta toisaalta tasaisempia, tuottoja. Näin rakennetaan turvaverkkoa mahdollisten osakemarkkinoiden taantumien varalta.

Hajuttamalla sijoituksensa eri omaisuuslajeihin, kuten joukkolainoihin ja osakkeisiin, sijoittaja hajauttaa samalla monet riskit, jotka liittyvät vain yhteen omaisuuslajiin - tässä on hajauttamisen periaate kiteytettynä.

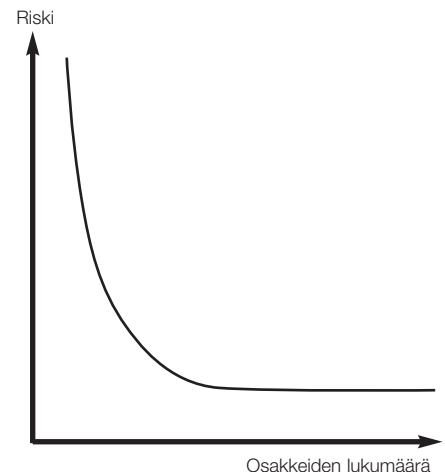
osakekohtainen riski

Tiettyyn yksittäiseen omaisuuslajiin liittyvän riskin välttämistä voidaan jalostaa edelleen osakekohtaisten riskien välttämiseksi.

Sijoittaessasi yksittäisen yrityksen osakkeisiin olet täysin riippuvainen kyseisen yrityksen menestyksestä. Jos yritys ei menesty odotetusti, sen osakkeiden arvo laskee. Samoin käy sijoituksesi arvon. Sijoittamalla useampaan yritykseen todennäköisyys, että niiden kaikkien tulos kehittyisi huonosti päättyen kaikkien osakekursien romahdukseen, on olennaisesti vähäisempi. Näin ollen sijoitusriskillä ja salkussa olevilla erilaisten osakkeiden lukumäärällä on selvä yhteys.

Jo 20 yritykseen sijoittamalla voit hajauttaa pois osakekohtaiset riskit, ks. oheinen kuva.

Enronin, joka oli yksi Yhdysvaltojen isoimmista yrityksistä, konkurssi osoittaa riskit, jotka liittyvät näennäisen turvallisiin, isoihin, monikansallisiin organisaatioihin. Yrityksen konkurssi olisi ollut katastrofi kaikki elämänaikaiset säästönsä yritykseen sijoittaneelle henkilölle, mutta sijoittajalle, jonka hyvin hajautettuun sijoitussalkkuun Enron olisi kuulunut vain osana, vaikutukset olisivat olleet huomattavasti vähäisemmät.

yrityksen koko

Yritykset voidaan luokitella niiden koon mukaan. Pienten, nuorempien yritysten toiminta on vähemmän vakiintunutta kuin isompien, vanhempien yritysten ja siten niiden yleisesti oletetaan olevan alttiimpia riskeille.

Sen lisäksi, että hajautat sijoitustasi useiden yritysten osakkeisiin, saattaa olla järkevää varmistaa, että osakevalikoimasi ei edusta pelkästään hyvin samankokoisia yrityksiä, koska esimerkiksi pienempiin yrityksiin liittyvä

riski koskisi silloin koko sijoitussalkkuasi. Hajuttamalla myös keskisuurin ja suuriin organisaatioihin vähentäisit riippuvuutta yhden yksittäisen yritystyyppin menestyksestä.

toimialariskit

Yritykset luokitellaan eri toimialoihin sen mukaan, mitä ne myyvät, tuottavat tai mitä palvelua ne tarjoavat. Esimerkiksi Nokia kuuluu tietoliikennesektoriin ja Fortum energiasektoriin.

Sen lisäksi, että hajautat sijoituksesi eri yrityksiin, on järkevää valita yrityksiä eri toimialoilta.

Monistakin syistä johtuen eri toimialoilla toimivat yritykset "kehittyvät" hyvin eri tavoin. Yksi tapa määrittää eri toimialojen kehitystä on tarkastella, miten suhdannevaihtelut vaikuttavat niihin. Kuva oikealla esittää teoreettisella tasolla nousu- ja laskukauden vaiheet taloudellisessa toiminnassa. Nousu- ja laskukausi voidaan jakaa edelleen neljään vaiheeseen.

Sektorien kasvuodotukset ovat suurimmat siirryttäessä syklisen kasvun vaiheeseen. Tähän sektoriin kuuluvien

osakkeiden katsotaan kuitenkin olevan suhteellisen riskialttiita. Defensiivisessä vaiheessa olevien yritysten osakkeet, esimerkiksi elintarviketuotanto, ovat yleensä vähemmän riskialttiita. Meidän kaikkien pitää syödä, olipa taloudellinen tilanne mikä tahansa!

Hajauttamalla sijoituksensa eri sektoreihin sijoittaja voi valita sijoitussalkkuunsa osakkeita, joilla on

korkeat kasvuodotukset, altistamatta sijoitussalkkuun kuitenkaan liikaa riskille. Sijoittaminen defensiivisessä vaiheessa oleviin osakkeisiin tasapainottaa sijoitussalkkua, mikäli syklisen vaiheen osakkeiden arvo laskisi nopeasti. Omasta riskiprofiilistasi riippuu, mikä on sinulle sopiva yhdistelmä - voit yhdessä asiamiehemme/vakuutusmeklarisi kanssa selvittää sopivia sijoituskohteita.

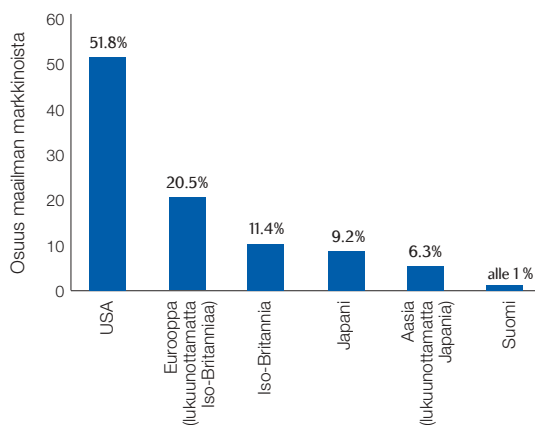

maantieteellinen sijainti

Hajauttamisessa ei ole kyse vain omaisuuslajeista ja toimialoista; hajauttamista voi tehdä myös maantieteellisesti.

Saattaa tuntua turvallisimmalta kohdistaa suurin osa sijoituksista omille kotimarkkinoille - onko se kuitenkin järkevin vaihtoehto? MSCI World Indexin mukaan Yhdysvallat muodostavat enemmän kuin puolet maailman markkinoista. Iso-Britannian markkinoiden koko on vain 11 % ja muun Euroopan 20,5 %. Suomen osuus maailman sijoitusmarkkinoista on alle 1 %. Ks. kuva oikealla.

Kannattaisiko sijoittaa kansainvälisesti?

Lähde: Fidelity Investments, toukokuu 2005

Sijoittaminen pääosin kotimarkkinoille toimii hyvin, jos sijoittaja on valinnut juuri oikeat markkinat, oikeat omaisuusluokat ja tekee sijoitukset oikeaan aikaan. Mutta onko se realistista? Todennäköisesti ei. Alla olevasta taulukosta ilmenevät parhaiten

ja heikoimmin kehittyneet markkinat ja omaisuusluokat viime vuosina. Jos olisi osannut valita "voittajat" ja välttää "häviäjät", olisi päässyt todella hyviin tuloksiin. Todellisuudessa on kuitenkin haasteellista tunnistaa nämä. Jakauma on hyvin laaja, minkä vuoksi tällaisen

strategian toteuttaminen käytännössä on äärimmäisen vaikeaa.

Sijoittaessaan vain yhdelle markkinalle sijoittajalta jää huomiotta suurin osa yrityksistä, joihin voisi sijoittaa eikä hänen siten käytä hyväkseen maailmanlaajuisia hajautusmahdollisuuksia.

vaikeampaa kuin miltä näyttää

	USA S&P 500 Composite	Iso- Britannia FTSE All share	Eurooppa MSCI Europe (ex. UK)	Japani MSCI Japan	Kaakkois- Aasia MSCI Pacific	UK joukkolaina ML UK Gilt All maturities	Kv. joukkolaina CGBI WGBI All maturities	Käteinen JPM UK Cash IM
1997	38.7	23.1	30.0	-20.5	-28.0	14.7	4.2	6.8
1998	27.2	13.8	32.5	4.1	-7.3	19.6	14.0	7.7
1999	25.0	24.2	21.6	67.0	47.8	-1.3	-1.2	5.7
2000	-1.9	-5.9	0.2	-22.4	-8.5	8.9	9.6	6.1
2001	-9.6	-13.3	-19.9	-27.4	-7.0	3.2	1.6	5.4
2002	-29.6	-22.7	-27.6	-18.7	-14.8	9.4	8.0	4.1
2003	15.7	20.9	29.2	22.4	32.2	2.1	3.3	3.8
2004	3.4	12.8	14.1	8.1	20.8	6.6	2.9	4.5

Sininen = parhaiten menestynyt Punainen = heikoimmin menestynyt Lähde: Fidelity Investments, toukokuu 2005

Pohjois-Amerikka
8519 pörssinoteerattua yritystä

Aasia, lukuunottamatta Japania
7061 pörssinoteerattua yritystä

Eurooppa
3736 pörssinoteerattua yritystä

Japani
3401 pörssinoteerattua yritystä

Muu maailma
2523 pörssinoteerattua yritystä

Iso-Britannia
1858 pörssinoteerattua yritystä

*Lähde: Fidelity, toukokuu 2005

osakkeen sijoituslaji

Osakkeita voidaan hajauttaa myös niiden sijoituslajin mukaan. Kasvuosake-yritykset ovat saavuttaneet kestävän kasvuvauhdin myynnissä ja tuotossa ja yleisesti ollaan sitä mieltä, että tällainen kehitys jatkuu. Kasvuyrityksillä on tapana investoida suurin osa voitoistaan

toiminnan laajentamiseen tulevaisuudessa mieluummin kuin jakaa osinkoa osakkeenomistajille. Arvo-osakeyrityksissä puolestaan osakkeiden arvot ovat houkuttelevia suhteessa muihin alan yrityksiin, johtuen

esimerkiksi yrityksen viime aikoina parantuneista tulevaisuuden näkymistä.

On tärkeää, että salkussa on erityyppisiä osakkeita, jotta sijoitus ei ole liian herkkä yksittäisen osaketyypin riski/tuotto-ominaisuuksille.

yhteenveto

Hajauttamisen suurin hyöty on, että se vähentää riippuvuutta yhdestä tietystä omaisuuslajista, osakkeesta, toimialasta tai maantieteellisestä sijainnista vähentäen siten koko sijoitussalkun riskejä.

Hajautuksen lähtökohta on yksinkertainen: kun salkun yhden sijoituskohteen arvo laskee, tästä riippumaton toinen sijoituskohte saattaa

vastaavasti tuottaa voittoa. Kyse on tasapainon ylläpitämisestä "terveessä" sijoitussalkussa.

Käytännössä on paljon monimutkaisempaa luoda oikea tasapaino esimerkiksi omaisuuslajien, toimialojen, sijoitustyylien ja markkinoiden välillä ja sovittaa ne omiin

sijoitustavoitteisiin ja riskiprofiiliin. Sijoitusrahastoihin luontaisesti kuuluva hajautusominaisuus yhdistettynä asiamiesten/vakuutusmeklarien tietämykseen voi tarjota järkevän, räätälöidyn hajautusratkaisun.

kuinka indicatoria käytetään?

Indicator antaa sijoittajille 12 kuukauden pörssimarkkina-arvion valikoiduilta Skandia-konsernin kanssa yhteistyötä tekeville rahastonhoitajilta. Kysymme, miten heidän mielestään indeksi kehittyy seuraavan 12 kuukauden aikana.

Näkemykset eivät liity mihinkään tiettyyn rahastoon, vaan rahastonhoitajat ovat arvioinneet kutakin sektoria kokonaisuudessaan.

positiivinen valuuttakurssiarvio

Jos Indicator näyttää positiivista arviota joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se edustaa arviota euron arvon laskemisesta suhteessa kyseiseen valuuttaan, millä on positiivinen vaikutus ulkomaisista sijoituksista saataville tuotoille.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo alenee niin, että 1€ = 90 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset vain 90 jeniä ostaaksesi takaisin alkuperäisen eurosi. Sinulla on 100 jeniä, jotka jaettuna vaihtokurssilla 1€/90 jeniä antaakin sinulle 1,11 euroa.

Mikäli rahastonhoitaja arvioi japanilaisten osakekurssien olevan positiivisia, ja euron ja jenin suhteen olevan positiivinen, kokonaisarvio suomalaisille sijoittajille Japanin investointeihin on silloin positiivinen. Tämä johtuu siitä, että positiivinen kurssiarvio lisää sijoittajan tuottoja osakemarkkinoilla.

negatiivinen valuuttakurssiarvio

Jos Indicator näyttää negatiivisen arvion joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se tarkoittaa näkemystä, että euron arvo nousee suhteessa kyseiseen valuuttaan, mikä vaikuttaa negatiivisesti ulkomaisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo nousee niin, että 1€ = 110 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset 110 jeniä ostaaksesi takaisin alun perin sijoittamasi euron. Sinulla on 100 jeniä, joka jaettuna vaihtokurssilla 1€/110 jeniä antaa sinulle 0,91 euroa.

Jos rahastonhoitajan arvio japanilaisista osakemarkkinoista on positiivinen, mutta sen arvio euron ja jenin suhteesta on negatiivinen, silloin Suomesta tulevan sijoittajan kannattaa olla varovainen harkitessaan sijoittamista Japanin markkinoihin. Tämä johtuu siitä, että kurssivaihteluilla voi olla haitallinen vaikutus positiivisiin osaketuottoihin.

kategoriat:

Pörssiosakkeet - rahastonhoitajan antama arvio pörssikursseille ei ota huomioon valuuttakurssimuutoksien vaikutusta markkinoihin. Esimerkiksi jos rahastonhoitaja uskoo Yhdysvaltojen näkymän olevan positiivinen, mutta katsoo euron olevan uhka sijoittajille, arvio Yhdysvaltojen markkinoista on positiivinen.

Arvio kustakin osakemarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Joukkovelkakirjalainat - arvio kustakin joukkovelkakirjalainamarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Valuutat - valuuttakurssiarvio antaa arvion euroissa sijoittaville.

arviot perustuvat alla oleviin yleisohjeisiin

▲ Positiivinen arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi nousee yli 5 prosenttia vuoden kuluessa.

□ Neutraali arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi liikkuu joko positiivisesti tai negatiivisesti 0% ja 5% välisellä alueella.

● Negatiivinen arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi laskee yli 5% vuoden kuluessa.

indicator

Rahastonhoitajien näkemykset eivät ole rahastokohtaisia vaan koskevat koko sektoria.

	Osakkeet										Joukkovelkakirjalainat		Valuutat		
	Iso-Britannia	Pohjoismaat	USA	Suomi	Eurooppa	Japani	Tyynenmeren alue (ei Japani)	Kehittyvät markkinat	Teknologia	Eurooppalainen	Kansainvälinen	Euro/£	Euro/\$	Euro/Yen	
Baring	□↓	-	▲	-	□	▲↑	▲	▲	▲	●	●	●↓	□↓	▲	
Evli	□	▲	●	▲	□	▲	□	▲	□	□	□	□↑	□↓	▲	
Fidelity	●↓	-	●	-	▲	▲	□	▲↑	-	-	□	-	-	-	
FIM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Framlington	▲↑	-	□	-	▲↑	▲	▲↑	▲↑	▲	-	□	-	-	-	
Gartmore	□	-	●	-	▲	▲	▲	-	□	-	●	□	-	-	
Gyllenberg	□	□	□	□	□	□	□	▲	□	□	□	□	□	□	
ING	-	-	●	-	□	▲	□	□	□	□↓	●↓	□	●↓	▲	
INVESCO PERPETUAL	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	
JPMorgan Fleming	▲	□	●	□	▲	▲	□	●	□	▲	●	●	●	●	
Merrill Lynch	□	●	□	●	●	▲	▲	▲	▲↑	●↓	●↓	▲↑	▲↑	●↓	
Odin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Pohjola	▲	▲	●↓	▲	▲	▲	▲	▲	□	●↓	●↓	□↑	●	▲	
Schroders	▲	-	▲	-	●	□	□	▲	□	-	▲	-	-	-	
Ålandsbanken	-	□	□	□	▲	□	-	□	▲	□	●	-	▲	-	
YHTEENVETO	□	□	●↓	□	▲↑	▲	□	▲↑	□	□	●↓	□	□	▲	

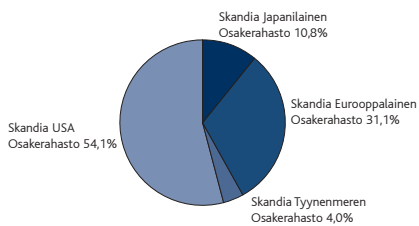
vertailuindeksit

Osakkeet	
Iso-Britannia	FTSE All Share
Pohjoismaat	MSCI Nordic Countries
USA	S&P 500
Suomi	Hex Portfolio
Eurooppa	FTSE World Europe ex UK
Japani	FTSE All World Japan
Tyynenmeren alue (ei Japani)	FTSE World Pacific ex Japan
Kehittyvät markkinat	S&P/IFCI Composite
Teknologia	NASDAQ

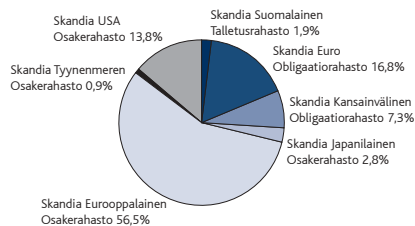
Joukkovelkakirjalainat	
Eurooppalainen	Citi EMU Gov Bond
Kansainvälinen	Citi WGBI

portfolios rahastot

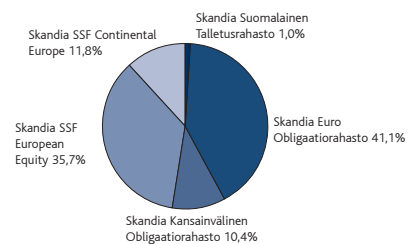
Sijoitusten jakauma rahastoittain 30/09/2005

Skandia
Aggressiivinen Portfolio

Skandia
Tasapainoinen Portfolio

Skandia
Varovainen Portfolio

Lähde: Skandia Life

markkinakehitys (%)

Joukkovelkakirjalainat	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)
Eurooppalainen - Citi EMU Gov Bond	-0.05	4.27	8.55	20.60	42.01	-	6.44	7.26	-
Kansainvälinen - Citi WGBI	0.06	5.06	6.13	3.36	8.75	39.04	1.11	1.69	4.82
Osakkeet									
Iso-Britannia - FTSE All Share	3.76	14.60	25.76	55.48	-7.28	44.48	15.84	-1.50	5.40
Japani - FTSE All-World Japan	11.82	23.02	30.11	36.92	-30.26	69.29	11.04	-6.95	7.81
Eurooppa - FTSE World Europe Exc UK	4.78	16.18	30.87	74.54	-11.31	50.17	20.40	-2.37	5.98
Tyynenmeren alue (ei Japani) - FTSE World Pacific Exc Japan	8.04	22.95	38.57	77.00	24.26	143.99	20.96	4.44	13.59
Pohjoismaat - MSCI Nordic Countries	7.82	28.79	36.66	53.36	-47.23	73.56	15.32	-12.00	8.19
Maailma - MSCI World	4.53	14.63	20.36	35.95	-31.34	24.58	10.78	-7.24	3.19
Teknologia - NASDAQ	1.99	16.02	16.85	50.48	-57.12	23.10	14.59	-15.57	3.01
USA - S&P 500	2.81	13.01	15.21	28.92	-33.26	27.28	8.83	-7.77	3.51
Kehittyvät markkinat - S&P/IFCI Composite	12.52	33.23	52.48	127.55	56.39	223.65	31.52	9.35	18.27

Lähde: Standard & Poor's Fund Services, kehitys euroissa, 30/09/2005 asti, myyntihinta verrattuna myyntihintaan, bruttotulo uudelleen sijoitettuna. Aiempi kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä. Standard & Poor's Micropal sekä Skandia konserni ovat kaikin tavoin yrittäneet varmistaa yllä olevien tietojen oikeellisuuden. Kumpikaan ei kuitenkaan ota vastuuta sijoittajan sijoituspäätöksestä eikä päätöksestä mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista tappioista.

mikä reitti kannattaa valita?

Rahastonhoitajien ja rahastojen valinta sekä valintojen hienosäätö vuosien kuluessa vaatii aikaa, tietoa ja taitoa. Rahastonhoitajat täytyy valita ja heidän toimintaansa seurata ja arvioida, jotta voidaan varmistua, että heidän toimintansa on huippuluokkaa - tarvittaessa rahastonhoitaja vaihdetaan, jos odotukset eivät täyty.

Mikäli haluat, että hoidamme nämä tehtävät puolestasi, tarjoamme sinulle asiantuntijapalvelunamme "rahastonhoitajien hallinnointipalvelua", jonka olemme rakentaneet yhdessä sisaryrityksemme, Skandia Investment Managementin kanssa sen erityisosaamista hyödyntäen.

Jos vaihtoehtoisesti haluat valita rahastot ja rahastonhoitajat itse, tarjoamme sinulle Self Select -rahastoja. **Self Select** -valikoimassa on runsaasti rahastoja eri arvopaperiluokista, maantieteellisistä sektoreista ja johtavilta rahastonhoitajilta.

MultiManager

valikoima riippumattomia rahastonhoitajia

skandia investment management

- Skandia hyödyntää tytäryrityksensä tietotaitoa tarjoten sinulle varainhoitorahastoja.
- Skandia valitsee rahastojen rahastonhoitajat, arvioi rahastonhoitajien toimintaa ja vaihtaa niitä tarvittaessa.
- Asiakas valitsee itse varainhoitorahastot, joihin sijoittaa.

self select

- Skandia tarjoaa ulottuville kotimaisten ja kansainvälisten rahastonhoitajien rahastoja.
- Asiakas valitsee itse rahastot, joihin sijoittaa.

mitä ikinä tarvitsetkin, rahastovalikoimamme on suunniteltu tarjoamaan sinulle paras mahdollinen ratkaisu

	Kokonaistuotto							Keskimääräinen vuosituotto			Aloituspäivä	Vuotuinen hallinointikulu*	Riskiluokitus
	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	Aloituspäivästä lähtien	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)			

■ skandia investment management

Skandia Aggressiivinen Portfolio	3.18	14.80	17.56	22.64	-37.61	9.09	48.45	7.04	-9.00	1.25	18.10.1995	1.50%**	4
Skandia Tasapainoinen Portfolio	3.35	11.95	17.79	30.68	-21.76	20.33	75.98	9.33	-4.79	2.68	18.10.1995	1.33%**	3
Skandia Varovainen Portfolio	2.61	8.96	14.51	28.47	1.50	29.47	68.49	8.71	0.30	3.76	18.10.1995	1.16%**	2
Skandia Euro Obligaatorihasto	0.15	2.88	4.81	10.98	22.83	22.95	59.27	3.53	4.20	3.00	18.10.1995	1.00%	2
Skandia Euro Osakerahasto	4.44	9.83	22.08	43.01	-31.57		-6.30	12.67	-7.31		03.09.1999	0.80%	3
Skandia Eurooppalainen Osakerahasto	4.75	14.96	24.13	41.49			-27.82	12.26			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Suomalainen Talletusrahasto	0.05	0.40	0.85	3.17	8.97	13.57	19.92	1.05	1.73	1.83	18.10.1995	0.00%	1
Skandia Kansainvälinen Osakerahasto	6.32	20.53	23.23	23.69			-41.02	7.34			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Kansainvälinen Obligaatorihasto	0.52	6.44	4.11	-3.12	-3.72	12.62	38.47	-1.05	-0.76	1.71	18.10.1995	1.00%	3
Skandia Japanilainen Osakerahasto	12.17	30.85	37.10	32.97	-31.68	44.10	7.43	9.96	-7.34	5.36	15.04.1997	1.50%	4
Skandia Tyynenmeren Osakerahasto	6.42	24.25	34.32	56.43			8.44	16.08			16.10.2000	1.50%	4
Skandia USA Osakerahasto	0.50	11.39	10.16	10.16			-52.32	3.28			16.10.2000	1.50%	4

■ self select

KORKORAHASTOT

Skandia Aktia Likvida	0.00	0.31	0.57	2.32	7.31	11.00	15.22	0.77	1.42	1.50	14.10.1996	0.50%	1
Skandia Gartmore SICAV European Corporate Bond	0.19	3.33					5.60				08.11.2004	1.00%	2
Skandia Gyllenberg Euro Bond	0.25	3.63	6.10	14.34	28.14	26.05	42.69	4.57	5.08	3.36	24.10.1996	0.60%	2
Skandia Gyllenberg Money Manager	0.05	0.36	0.78	2.92	8.03	11.70	15.22	0.96	1.56	1.59	24.10.1996	0.30%	1
Skandia Ålandsbanken Euro Bond	0.05	0.56	1.79	7.16	16.36		18.37	2.33	3.08		14.06.1999	0.65%	1
Skandia Merrill Lynch Global High Yield Bond	-0.29	2.46					4.00				18.10.2004	1.35%	2

OSAKKEET AASIA LUKUUNOTTAMATTA JAPANIA

Skandia Baring Eastern	6.11	16.56	25.81	41.76			8.38	12.34			16.10.2000	1.50%	5
Skandia Fidelity Funds South East Asia	8.45	24.96	36.55	56.13	-3.28	100.00	-10.70	16.01	-0.67	10.41	15.04.1997	1.50%	4
Skandia INVESCO PERPETUAL Hong Kong & China	4.07	16.08	21.60				68.90				01.10.2002	1.50%	4
Skandia Schroder ISF Asian Equity Alpha	6.04	20.95					29.90				22.10.2004	1.50%	4

OSAKKEET ERIKOISSEKTORIT

Skandia Carnegie Medical	4.54	28.35	21.44				8.20				04.05.2004	1.70%	5
Skandia Framlington Biotech	1.80	29.89	15.70	52.02			-32.20	14.98			03.12.2001	1.75%	5
Skandia Framlington Financial	4.46	16.22	23.66	48.00			-1.19	13.96			01.05.2001	1.50%	5
Skandia Framlington Health	0.64	22.50	16.14	37.53	-45.88		127.14	11.21	-11.55		24.03.1999	1.50%	5
Skandia Henderson Industries of the Future	3.69	12.53	19.78	16.61	-42.33		-21.52	5.25	-10.43		24.03.1999	1.25%	5
Skandia INVESCO GT Leisure	-1.32	6.83	11.24	10.23			-3.00	3.30			15.10.2001	1.50%	5
Skandia Merrill Lynch Gold & General	20.51	32.69	22.66				23.40				27.02.2004	1.50%	5
Skandia Schroder Medical Discovery	2.07	14.71	12.11				3.70				01.10.2002	1.50%	5

OSAKKEET EUROOPPA

Skandia Baring Europe Select	5.55	25.06	49.35	128.23	10.60	103.46	124.02	31.66	2.03	10.68	15.04.1997	1.50%	4
Skandia Fidelity Europe	5.26	20.34	37.45				98.20				01.10.2002	1.50%	4
Skandia Gartmore SICAV Eurobloc	3.86	12.09					13.10				24.03.2005	1.50%	4
Skandia INVESCO GT Pan European	3.91	14.56	27.53	49.90	-46.89		-11.59	14.45	-11.89		24.03.1999	1.50%	4
Skandia INVESCO GT Pan European Enterprise	4.98	23.34	47.42	80.29	-46.29		-4.82	21.71	-11.69		24.03.1999	1.50%	4
Skandia JPM Europe Strategic Value	5.25	15.08	29.16	62.69			40.40	17.61			15.10.2001	1.50%	4
Skandia Merrill Lynch Euro Markets	3.90	14.27	29.72	56.08	-16.08		44.29	16.00	-3.45		24.03.1999	1.50%	4
Skandia M&G European Index Tracker	5.45	14.93	26.68				62.40				01.10.2002	0.50%	4
Skandia Ålandsbanken Europe Value	5.22	15.94	27.95	51.38			-31.69	14.82			01.02.2002	1.40%	4
Skandia Schroder ISF European Equity Alpha	3.37	12.62					25.80				22.10.2004	1.50%	4

OSAKKEET JAPANI

Skandia Gartmore Japan Opportunities	14.53	28.25	32.57	17.00			-48.45	5.37			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Merrill Lynch Japan	11.55	24.26	26.89	24.26	-41.54		-50.06	7.51	-10.18		02.05.2000	1.50%	4
Skandia Merrill Lynch Japan Opportunities	9.70	20.45					27.80				12.11.2004	1.50%	4

OSAKKEET KEHITTYVÄT MARKKINAT

Skandia Baring Eastern European	14.44	49.83	71.53	177.33	180.74	469.76	428.78	40.50	22.93	28.22	15.04.1997	1.50%	5
Skandia FIM Brazil	20.93						38.10				23.05.2005	3.00%	5
Skandia FIM Emerging Europe	13.10						32.10				23.05.2005	3.00%	5
Skandia FIM India	10.18						34.20				23.05.2005	3.00%	5
Skandia FIM Russia	13.28	40.82	57.50	226.11			403.51	48.29			01.05.2001	3.00%	5
Skandia Gartmore Emerging Markets	11.04	34.79	44.57	107.96	33.18		19.56	27.64	5.90		02.05.2000	1.50%	5
Skandia JPM Emerging Markets	11.32	40.47	57.96				123.20				01.10.2002	1.50%	5
Skandia JPM New Europe	13.49	48.71					61.50				18.10.2004	1.50%	5
Skandia Merrill Lynch Emerging Europe	14.19	48.63	74.91	198.24			141.68	43.94			16.10.2000	1.50%	5
Skandia Merrill Lynch Emerging Markets	11.15	33.19	49.13	92.09	7.19	104.31	12.60	24.31	1.40	10.75	15.04.1997	1.50%	5

Riskiluokitus 1 = Hyvin matala riski 2 = Matala riski 3 = Keskimääräinen riski 4 = Keskimääräistä korkeampi riski 5 = Korkea riski

Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, www.skandia-life.fi

Kokonaistuotto							Keskimääräinen vuosituotto			Aloituspäivä	Vuotuinen hallinnointikulu*	Riskiluokitus
1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	Aloituspäivästä lähtien	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)			

■ self select jatkuu

OSAKKEET MAAILMA

Skandia Baring Global Growth	4.82	14.33	17.32	24.44	-42.86	2.57	-14.63	7.56	-10.59	0.36	06.05.1998	1.50%	4
Skandia Baring Leading Sectors	7.91	17.69	23.85	24.81			-19.50	7.67			15.10.2001	1.50%	4
Skandia Fidelity Managed International	6.00	20.13	24.02	22.32	-41.71	29.33	11.41	6.95	-10.23	3.74	06.05.1998	1.50%	4
Skandia Framlington Managed Growth							-0.10				30.09.2005	1.50%	4
Skandia Gyllenberg Global Equity Multimanager	5.63	15.34	19.09	18.78	-22.01	13.32	35.02	5.90	-4.85	1.80	24.10.1996	0.20%***	4
Skandia Merrill Lynch Global Fundamental Value	2.84	12.89	18.86	26.06			-16.80	8.03			15.10.2001	1.50%	4
Skandia Ålandsbanken Global Value	5.21	13.80	18.82	27.68	-45.28		-32.82	8.49	-11.36		14.06.1999	1.80%	4

OSAKKEET POHJOIS-AMERIKA

Skandia Baring American Growth	2.65	17.12	17.46	13.37			-51.61	4.27			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Fidelity American	3.40	17.43	17.08				18.60				01.10.2002	1.50%	4
Skandia Framlington Nasdaq	1.37	17.46	21.03	54.17			-69.20	15.52			16.10.2000	1.50%	5
Skandia Gartmore US Smaller Companies	2.79	13.44	23.50	28.59			3.00	8.74			15.10.2001	1.50%	4
Skandia JPM America Equity	0.88	8.94	11.30	14.30	-36.27	-5.80	15.93	4.56	-8.62	-0.85	15.04.1997	1.50%	4

OSAKKEET POHJOISMAA

Skandia AAF Nordic Equity	5.65	21.50					21.50				17.02.2005	1.20%	3
Skandia Carnegie Nordic Markets	6.84	25.93	40.15				45.20				04.05.2004	1.60%	3
Skandia Odin Norden	5.03	31.15	66.55	225.04	118.10	231.21	159.33	48.13	16.88	18.66	15.04.1997	2.00%	3

OSAKKEET SUOMI

Skandia Alfred Berg Finland	6.81	19.01	39.10				61.50				15.09.2003	1.30%	3
Skandia Evli Select	6.54	21.58	48.05	113.76	0.35	141.26	120.75	28.82	0.07	13.41	24.11.1997	2.00%	3
Skandia FIM Fenno	8.01	20.91	35.17				37.60				04.05.2004	1.60%	3
Skandia Gyllenberg Finlandia	5.95	19.87	41.12	110.93	37.36	135.85	215.64	28.25	6.55	13.04	24.10.1996	1.30%	3
Skandia Pohjola Finland Kasvu	6.07	15.11	36.74	143.18			52.68	34.48			24.04.2001	1.50%	3
Skandia Pohjola Finland Value	4.06	10.43	28.17	93.30			103.98	24.57			01.05.2001	1.50%	3

OSAKKEET TEKNOLOGIA

Skandia Fidelity Funds Technology	3.20	13.41	14.92	20.00	-67.87		-69.32	6.27	-20.31		02.05.2000	1.50%	5
Skandia Henderson Global Technology	1.67	14.80	18.66	31.49	-80.57		-34.96	9.55	-27.94		24.03.1999	1.50%	5
Skandia JPM Europe Technology	3.22	12.83	16.73	62.94			-61.83	17.67			16.10.2000	1.50%	5

YHDISTELMÄRAHASTOT EURO

Skandia Gyllenberg European Balanced	3.70	14.04	22.28	34.76	-10.38		6.72	10.46	-2.17		17.05.1999	1.20%	3
Skandia Ålandsbanken Europe Active Portfolio	2.98	8.37	17.49	33.78	-16.82		-5.35	10.19	-3.62		14.06.1999	1.80%	4

YHDISTELMÄRAHASTOT SUOMI

Skandia Pohjola Korke+Osake	4.71	11.34	23.40	93.38	4.47	35.97	38.88	24.59	0.88	4.49	03.07.1997	2.00%	3
Skandia Gyllenberg Optimum	3.56	13.28	24.97	50.35	14.35	62.81	116.05	14.56	2.72	7.21	18.10.1995	1.20%	3
Skandia Odin Finland	8.68	23.67	49.17	132.09			161.80	32.40			15.10.2001	2.00%	3

Lähde: Skandia Life, kehitys ostohinnoin euroissa, bruttotulo uudelleensijoitettuna. Sijoitussidonnaisten vakuutusten arvo ei ole taattu, sillä rahasto-osuuksien arvot voivat sekä nousta että laskea, ja vakuutuksenottajalla on riski vakuutussäästöjen menettämisestä. Rahastojen aikaisempi kehitys ei kuvaa sijoitusten kehitystä tulevaisuudessa. Mikäli rahastoilla on muita kuin euromääräisiä sijoituksia, valuuttakurssien muutokset vaikuttavat rahaston arvonkehitykseen. Jos perustana oleva rahasto on noteerattu muussa kuin euroon sidotussa valuutassa, valuuttakurssien muutokset vaikuttavat Skandia-rahaston arvoon verrattuna perustana olevaan rahastoon.

Kokonaistuotto = Tuotto, joka kertyy sijoitukselle kyseisen ajanjakson aikana.

Keskimääräinen vuosituotto = Rahaston vuosituottojen keskiarvo kyseisen ajanjaksona.

* Vuotuinen hallinnointikulu = Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimä vuotuinen hallinnointikulu Skandia-rahaston perustana olevasta rahastosta tai rahastoista. Rahastojen hoidosta aiheutuvat ulkopuolisten rahastonhoitajien hallinnointikulut sisältyvät rahasto-osuuksien hintaan. Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimän hallinnointikulun määrä voi muuttua. Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimän hallinnointikulun lisäksi Skandia perii 1 %:n vuotuisen hallinnointikulun, joka myös sisältyy rahasto-osuuden hintaan.

** Skandia Portfolios -rahastot muodostuvat useammasta perustana olevasta rahastosta, joiden hallinnointikuluista Skandia laskee painotetun keskiarvon. Tämä muodostaa Portfolios-rahastoista perittävän hallinnointikulun.

*** Skandia Gyllenberg Global Equity Multimanager-rahasto muodostuu useammasta perustana olevasta rahastosta, joiden hallinnointikuluista peritään painotettu keskiarvo "Vuotuinen hallinnointikulu"-sarakeessa mainitun kulun lisäksi.

Riskiluokitus 1 = Hyvin matala riski 2 = Matala riski 3 = Keskimääräinen riski 4 = Keskimääräistä korkeampi riski 5 = Korkea riski
Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, www.skandia-life.fi

Skandia Life Assurance Company Limited - Suomen sivuliike
PL 1129, 00101 Helsinki, Bulevardi 2-4 A, 00120 Helsinki
Y-tunnus: 1025067-9

Skandia Life Assurance Company Limited
Englannissa rekisteröity osakeyhtiö, rekisterinumero: 1363932
Pääkonttori: Skandia House, Portland Terrace,
Southampton SO14 7EJ, UK